

GVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă privind reținerea datelor generate sau prelucrate de furnizorii de rețele publice de comunicații electronice și de furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului*, inițiată de domnii deputați Adrian Bădulescu și Valerian Vreme din Grupul parlamentar al PD-L (Bp. 590/2011).

I. Principalele reglementări

Propunerea legislativă stabilește, astfel cum este prevăzut la art. 1, *obligația furnizorilor de rețele publice de comunicații electronice și a furnizorilor de servicii de comunicații electronice destinate publicului de a reține anumite date generate sau prelucrate în cadrul activității lor pentru punerea acestora la dispoziția organelor de urmărire penală, instanțelor de judecată și a organelor de stat cu atribuții în domeniul siguranței naționale în scopul utilizării lor în cadrul activităților de prevenire, cercetare, descoperire și de urmărire a infracțiunilor grave.*

Inițiatorii menționează că prin această inițiativă legislativă se transpune *Directiva 2006/24/CE a Parlamentului European și a Consiliului din 15 martie 2006 privind păstrarea datelor generate sau prelucrate în legătură cu*

furnizarea serviciilor de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice și de modificare a Directivei 2002/58/CE.

II. Observații

Referitor la inițiativa legislativă în discuție trebuie precizat că aceasta reprezintă *al doilea demers de transpunere a Directivei 2006/24/CE.*

Primul demers de transpunere a directivei a fost constituit de adoptarea *Legii nr.298/2008 privind reținerea datelor generate sau prelucrate de furnizorii de servicii de comunicații electronice destinate publicului sau de rețele publice de comunicații, precum și pentru modificarea Legii nr.506/2004 privind prelucrarea datelor cu caracter personal și protecția vieții private în sectorul comunicațiilor electronice, lege declarată, însă, neconstituțională, în ansamblul său, prin Decizia Curții Constituționale nr.1258 din 8 octombrie 2009. Astfel, Curtea a constatat că „având în vedere, în esență, sfera largă de aplicabilitate a Legii nr. 298/2008, raportat la caracterul continuu al obligației de reținere a datelor de trafic și de localizare a persoanelor fizice și juridice în calitate de utilizatori ai serviciilor de comunicații electronice destinate publicului sau de rețele publice de comunicații, precum și a altor „date conexe” necesare identificării acestora, (...) legea examinată este neconstituțională în ansamblul ei.”*

Aspectele menționate de Decizia Curții Constituționale reprezintă, însă, transpunerea unor articole din Directivă:

„Articolul 1 Obiectul și domeniul de aplicare

(1) Prezenta directivă urmărește să armonizeze dispozițiile statelor membre privind obligațiile furnizorilor de servicii de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele de comunicații publice cu privire la păstrarea anumitor date generate sau prelucrate de către aceștia, pentru a se asigura că datele sunt disponibile în vederea cercetării, depistării și urmării penale a infracțiunilor grave, astfel cum sunt definite de fiecare stat membru în dreptul său intern. (...)

Articolul 3 Obligația de păstrare a datelor

(1) Prin derogare de la articolele 5, 6 și 9 din Directiva 2002/58/CE, statele membre adoptă măsuri pentru a se asigura că datele menționate la articolul 5 din prezenta directivă sunt păstrate în conformitate cu dispozițiile acesteia, în măsura în care acele date sunt generate sau prelucrate de către furnizorii de comunicații electronice accesibile publicului sau de rețele

publice de comunicații, de competența acestora, în procesul de furnizare a serviciilor de comunicații respective. (...)

Articolul 6 Perioade de păstrare

Statele membre se asigură că toate categoriile de date specificate la articolul 5 se păstrează pe perioade de cel puțin șase luni și nu mai mult de doi ani de la data efectuării comunicației.”

Imposibilitatea elaborării unui act normativ care să respecte în integralitate cerințele directivei anterior menționate și, în același timp, pe cele ale Deciziei Curții Constituționale nr. 1258 din 8 octombrie 2009 a fost învederată, în mod constant, la nivel tehnic, de către autoritățile române atât în dialogul intern, cât și în dialogul cu reprezentanți ai Comisiei Europene, fiind prezentate riscurile promovării unui nou act normativ de transpunere.

Pe de altă parte, în calitate de stat membru al Uniunii Europene, există obligația pentru statul român de transpunere a directivelor europene, sancțiunea în cazul în care nu este îndeplinită această obligație fiind declanșarea procedurii de constatare a neîndeplinirii obligațiilor (*infringement action*). Menționăm, în acest context, că în data de 27 octombrie 2011 România a primit scrisoarea de aviz motivat în Cauza 2011/2089 cu privire la neîndeplinirea obligației de adoptare sau de menținere în vigoare a măsurilor necesare pentru a se conforma Directivei 2006/24/CE.

Prin urmare, ne aflăm în situația unui conflict de norme juridice: respectarea obligatorie a Deciziei Curții Constituționale (*potrivit art. 147 alin.(4) teza a doua din Constituția României*) și necesitatea transunerii în planul legislației interne a Directivei 2006/24/CE, față de care, însă, trebuie să dăm întâietate *principiului preeminenței dreptului Uniunii Europene față de cel intern.*

De altfel, ulterior Deciziei Curții Constituționale nr. 1258/2009, într-o altă decizie (*nr. 1656/28.12.2010 referitor la obiecția de neconstituționalitate a Legii pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 50/2010 privind contractele de credit pentru consumatori*) a fost exprimată o opinie concurentă prin care se pleda pentru acordarea întâietății principiului preeminenței dreptului comunitar față de cel național¹.

¹ Astfel, în Decizia Curții Constituționale nr. 1656/2010 în opinia concurentă se statua: „Raportul dintre dreptul european și dreptul constituțional este marcat de principiul priorității de aplicare a dreptului comunitar. Referitor la acest principiu, Curtea de Justiție a Uniunii Europene a statuat în jurisprudența sa că dreptul european este parte integrantă din sistemul de drept al statelor membre și trebuie aplicat de instanțele acestora”. Hotărârea Costa Enel „a consacrat principiul priorității dreptului comunitar, declarând că reglementările emise de instituțiile europene se integrează în sistemele juridice ale statelor membre care sunt obligate să le respecte. Curtea a arătat că, spre deosebire de tratatele internaționale ordinare, Tratatul CEE a instituit o ordine juridică proprie, integrată în sistemul juridic al statelor membre de la momentul intrării în vigoare a tratatului și care se impune instanțelor acestora.” “Prin aceeași hotărâre, Curtea de la Luxemburg a precizat că prioritatea dreptului european se aplică tuturor actelor naționale, indiferent dacă ele sunt adoptate înainte sau după actul european.” O hotărâre contra Belgiei arată că “indiferent care sunt dispozițiile incidente conținute de Constituția belgiană, recurgerea la norme din ordinea juridică internă pentru limitarea aplicării dispozițiilor comunitare afectează

Propunerea legislativă îndeplinește cerința dreptului Uniunii Europene de a transpune în dreptul intern Directiva 2006/24/CE, dar nu îndeplinește în totalitate cerința respectării Deciziei Curții Constituționale nr. 1258/2009 care declară neconstituționale prevederi precum însăși activitatea de reținere a datelor.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere obiectul de reglementare al acestei propuneri legislative, considerăm că **Parlamentul este singurul în măsură să se pronunțe asupra adoptării acesteia.**

Cu stimă,

Emil BOC

Domnului senator Vasile BLAGA

Președintele Senatului

unitatea și eficacitatea dreptului comunitar și nu poate fi admisă.” “Recent, în Cauza C-213/2007 referitoare la întrebarea preliminară trimisă de Simvoulis tis Epikratias din Grecia, în litigiul Michaniki AE împotriva Ethniko Simvoulis Radiotileorasis, Ipourgos Epikratias (...) Curtea de Justiție a Uniunii Europene a reafirmat prioritatea dreptului comunitar asupra oricărei norme interne contrare, fără a face diferența după cum acestea sunt norme infraconstituționale sau norme constituționale. (...) În concluzie, Curtea de Justiție a Uniunii Europene - printr-o jurisprudență bine stabilită - acordă prioritate absolută normei europene, chiar și asupra normei constituționale, având ca principal argument necesitatea asigurării eficienței și uniformizării dreptului comunitar în toate statele membre, ceea ce are două consecințe principale: validitatea unei norme aparținând dreptului Uniunii Europene poate fi analizată exclusiv prin prisma dreptului comunitar și intră în competența de soluționare a Curții de Justiție a Uniunii Europene; Constituțiile statelor membre nu pot prejudicia prioritatea dreptului Uniunii Europene.”